

TELEGRAPFULU ROMANU.

Telegraful este de done ori pe saptamana : joiia si Duminica. — Prenuminatii se fac in Sabii la expedienta foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gasiti prin serisorii francati, adeterminate catre expeditura. Pretul prenuminatii-ai pentru Sabii este pe anu 7. l. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. d. 50. Pen-

Nº 70. ANULU XVII

Sabiu, in 4/16 Septemvry 1869.

A v i s u

Se aduce la cunoștința publică, ca cărțile scolare „Drepturile și datorințele civili”, precum și instructiunea pentru Investitori au esită de sub tipariu, și prețului loru, că și alu celoru lată cărți scolare prescrise pentru scările populare din Mitropolia noastră gr. or. este urmatoriu :

Nr. cur.	Numele cărților u	legate xr.	nelegate xr.
1	Abecedarul dui Z. Boiu	24	20
2	Abecedarul nemtiescu	20	14
3	Aritmetic'a cu cifre	25	20
4	Bucovn'a	20	16
5	Cartea de grădini de dlu Dr. Vasiciu	50	46
6	Cartea I. de cetire de dlu Z. Boiu	40	30
7	" II.	30	25
8	Computulu D. Prof. I. Popescu, legatu	1 fl.	—
9	Catechismulu micu	20	16
10	" bogatu	50	44
11	Drepturile sî datorintiele civili	20	16
12	Elementele Geografiei	30	25
13	" Istoriei universalii	30	25
14	" Istoriei naturali	30	25
15	Gramatica rom. de d. Par. Sav'a Popoviciu Barceanu	50	40
16	" " " d. Nic. Mihaltianu pentru II clasa	10	—
17	" " " " " pentru a III cl.	16	—
18	" " " " " a IV cl.	24	—
19	Istoria biblica cu icône	25	20
20	Instructiune pentru Invetiatori	20	—
21	Orologieriu — Ceaslovu	75	—
22	Octoichulu micu	75	60
23	Manuducere pentru Invetiatori la Abecedarul dui Z. Boiu	24	20
24	Manualu de limb'a rom. de Invietiat. Bellisimiu	20	18
25	Patru tabele mari de litere, laolalte	40	—

Directiunea Tipografiei archidiocesane.

Eveneminte politice.

Fiindu ca se vorbesce in mai multe soi ca Prussia are de cugetu sa faca unu coup (lovire) catu de curendu, imprumutam dupa n. N. Fr. Bl. urmatoarele:

Ancesiunea Germaniei la Prussi'a, dupa cum se vede din unele presemne, e mai aprope, de cum voru a ne face sa credem diuariile oficiose din Prussi'a. Conferinti'a diplomatica a diuariilor din Heidelberg, la care ne-a facut atenti mai intai unu dementiu oficiosu, ce-lu respandeau diferitele birouri telegrafice, se pare a fi clocitul mai multe, decat voru a ne spune. „Diuariulu de Mannheim“ celu natiunalu-liberalu declara, ca conferinti'a acest'a diplomatica a avutu de objectu alu convorbirilor sele conciliulu ecumenicu si esplicarea pâcei dela Prag'a si mai departe, ca cei trei ministrii s'au intlesu in parerea, ca tractatulu de pace dela Prag'a nu marginiesce in nici unu modu indreptatirea statelor germane de Sudu de a incheia legatur'a cea intima natiunale cu confederatiunea germana de Nordu. Conciliu ecumenicu, calulu de parada alu principelui de Hohenlohe, se pare ca numai pentru predilectiunea acestui'a a devenit objectu alu convorbirei in acesta conferintia rara in feloului seu. De mai mare insemnatale a fostu tractarea decisiunilor pâcei dela Prag'a.

Asemeneanțu faptulu acest'a cu imparatările osiciose prussiane, nu mai incape nici o indoiéla, ca lini'a riului Mainu, despre care s'a vorbitu atât'a, se va suspinde cătu de corendu, că un'a ce numai incurca. „Gazet'a de Silesia“ aduce corespondinti'a urmatore din Berlinu:

Nu pôte scapă din vedere nimenii, carele ceteșesc raporturile despre petrecerea prezenta a M. S. regelui și mai cu séma vorbirea lui tîrziu, cu ocazia prânzului ce i l'a datu reprezentantile tierei, ca ceruntulu nostru monarh se asta într'o dispozitivie de totu buna, cum nu s'au mai astăud din dîile de victoria și de serbatori ale anului 1866, și cine e în stare de a se ocupă odată cu privirea relațiilor noastre interne politice, acel'a pôte pri-
cepe, ca ce causa are regele, de a fi vesel și ce l'au bucurat în Stettinu, o armata fără socia în
asemanare, unu popor credinciosu, unu fiu, căruia
i pôte predă cându-va cu deplina incredere sceptru preste o tiéra, ce o a largită mai multă că

vre-unula dintre antecesorii sei. Înătu-va trebuie se contribuie la esaltarea simtiemintelor sele și o privire asupr'a stărei prezente a Franției, unde totă spiritele suntu cuprinse de neliniște și nu poate spune nimenea, ca ce se va întemplă, de căcă va închide imperatul Napoleonu ochii, de ore-ce forte putieni credu, ca e cu putinția a se susține dinastia, de căcă imperatul de acum va mori, înainte de ce va fi devenit fiu lui sau barbatu maturo și totu atât de putieni credu, ca imperatul va ajunge betraniție asiă înalte. Ieră noi în Prusia nu putem multăm destulu orsitei, ca Prusia să togmai în astfel de timpuri fatale, în cari pre fiecare momentu se potu întemplă crize cu multu mai mari, de cum amu avutu, togmai acum Prusia e mai puținte că totu deun'a și că va fi în stare de a se folosi de prim'a ocasiune, ce i se va oferi, spre a aduce în deplinire opulu unităției germanilor.

Gherla 28 Augustus.
Cevă despre Senatele școlari districtuale fată cu școalele noastre confesionali.

Ore senatele scolare districtuale, care se insintiază

acum de regim, spre ce scopu si spre ce folosu voru fi? si cum voru ave sa se pote acei individi, cari ce membrii ai acestoru senate scolare suntu chiamati a apera scolele de totu feliulu, precum si organele acestoru scoli? Aceste intrebari si le pote si trebuie sa si le faca ori ce romanu adevaratu. Desi e forte greu, a da unu respunsu in privintia acesta, mi ieau totu-si voia, respunde prin putine cuvinte la intrebările acestea, condusu fiindu de aceea sperare, ca incercarea acesta a mea va da celor competinti indemnu spre o rezolvare dorita.

Regimulu nu pote avea si nu trebuie sa aiba cu senatele scolari districtuale altu scopu, fara inaintarea culturei poporului. Candu aru cugeta insa ori cine, ca prin stergerea scoleloru confessionali si prin inlocuirea loru prin ori-ce altfelu de scoli s'aru ajunge mai bine si mai curendu latirea culturei la poporu, considerandu impregiurarile in cari traimu noi, aru fi in retacire. Aru rataci, caci in casulu acest'a s'aru vatamá autonomia bisericeloru, precum prea luminate si potrivite argumente si deslusiri se asta in privinti'a acest'a in cerculariul Escoletiei Sele Parintelui Metropolit.

Andrei Baronu de S i a g u n 'a , cu datul 26 August 1862 nr. 657, unde se spune valoarea dreptului publicu internu și esternu, ce se cuvine unei bisericci autonome in treburi scolarie. Mai incolo insa nu aru corespunde o astfelu de cugetare sănătate procedere anormale nici cu un'a dintre regulele cele mai esentiali ale educatiunei, căci precum fia care individu 'si are insusirile sele individuali , asi și fiacare natiune, și fiacare confessiune 'si are individualitatea sea.

Că sa pôta dâ cinev'a elevului seu o educatiune buna, o educatiune, care sa produca atât pentru sine, cât și pentru alții fructele adevăratai culturi, din carea singura pôte resarî virtutea și fericearea, este de lipsa , că educatorulu sa-si cunoscă pre elevulu seu, sa-i cunoscă aplecările lui că sa scie lucră dejă dela începutu pentru desvoltarea lor, că sa le scie nutrî și intarî spre unu avantagiu din ce în ce mai înaltu, — io scurtu sa cunoscă individualitatea elevului.

Ceea ce se dice despre individi singurafeci, credu ca se poate dice cu dreptu ca ventu in print'a acest'a si despre o natiune, sau remanendu mai aprope, despre o confessiune. Cine poate cunosc inse mai bine o natiune, o confessiune? Cine i poate cunosc inse mai bine aplecariile, datenele ei, moravurile bune sau rele, decat tocmai barbatii sau individi aceia, cari s-au nascutu si au crescutu in midilochiu cutarei natiuni, cutarei confessiuni, cari s-au ocupatu si se occupa tocmai si dupa legea firei desigur mai multa ca unu streinu cu cunoscerea individu-litatiei natiunei si confessiunei sale?

Chiaru si prin respunsul acestei intrebări — abstragendu dela alte motive — se poate explică însemnatatea și necessitatea scărilelor confesionali. Fiacare economu scie mai bine, cum, cându , și co feliu de semintie sa semene în locurile sele, ce le au erezitu del'a stramosi , decum o aru scî face acăst'a unu străinu , carcle aru vrea sa cumpere , său sa iá astadi locurile acestea. Aci s'ară puté objectă, ca cultivarea aceloru pamenturi va depinde in mesur'a cea mai mare și dela capacitatea și sir-
guinț'a economului.

Aplicându insă asemenarea acăstă la scările noastre confesionali, credu, ca nu va putea denegă nimeni națiunei române capacitatea și nesuntia de a se cultivă, pentru că indată ce-si va deschide ochii trupesci și susțește și va întimpină pretenții scărelor confesionale fructe materiali și spirituali, cari — de către nu-lu voru pune în vîmire — trebuie să-lu multămăcescă, considerându scurtimene timpului, precum, și maltratările și vicisitudinile, cu cari s-au loptat și se lopta până astăzi poporului celu pacinicu, dărătare în caracterulu seu de român.

Este adeverat, ca unde e cultura, acolo e si libertate; ba cultur'a in sine este libertate. Pentru aceea cautându renomitulu scriitorin italianu Balbo sa prepare deoseptarea libertătiei, strigă : „Sa simu luminati si virtuosi, de voim'u a deveni si remané liberi.“ Insa că sa se pôta desvoltâ ori ce poporu, are lipsa de libertate, cäci cultur'a se pôte desvolta numai in libertate. Cumca unde nu este libertate, nu pôte fi nici inaintare in cultura, au esperiatu cu dorere insusi poporulu nostru , cându prin lege i eră opritu a-si tiené si a frecuentâ scoli, ceeace e tocmai conditiune , sine qua non , dela care depinde cultivarea unui poporu. Saru paré , ca mi contradic la o asertiune susu amintita , unde am accentuatu progresarea acestui poporu , dara nici decum; cäci acel'a destulu avantagiu au fostu, déca românulu sub atari impregiurâri dusmanóse au avutu atât'a putere morală si intelectuala , incât u pu-tuta cî au cîștigat a-si pastră limb'a si religia sa

Abia au inceputu insa mai cu seama de două decenii încă a se revărsă și asupra națiuniei ro-

mâne căsă o radia de libertate, și simburii culturiei
au rezisită odrasle imbucurătorie; națiunea română
și au arătat u capacitatea și surgingătura sa în tre-
bile scolare prin scările confesionale în modu și
mai eclatant.

Pentru aceea gandescu, ca nici regimulu, pre
lăngă cea mai buna și curata intentiune, ce o are,
nu va puté înaintá cultur'a poporului română atâ'tă
prin senatele scolarie districtuale, de cum o aru
puté face acést'a prin ori-ce altfeliu de mijloce mai
multu folositórie, decâtă amenintiatórie cu parali-
sare și nimicire pentru scóelele confessionale ; — o
aru înaintá pôle in lini'a prima prin estinderea li-
bertăției asupr'a națiunei române in mesura egale
cu tóte cele-lalte națiuni din patria, — o aru ina-
intá prin egal'a indreptatire.

Acésta este pórta, carea duce în paradisul
culturei; aceasta deschisa, și atunci vă vomu
fi condamnați, deca nu vomu să culege florile și
nu ne vomu să adapă din isvorul culturei în me-
sură dorita.

Iéra folosulu celu adeveratu, ce-lu polu ayé
senatele scolarie districtuale pentru scóelele nóstre
confessionale este si trebuie sa fia o impintenare,
că tóte organele scóelor confessionali sa-si im-
plinesca cu atât'a mai mare conscientiositate, info-
care si zelu datorintie'e sele, cu cătu voru scí, ca
li s'au indoit control'a asupr'a acestoru scóle, a-
daugendu-se pre lângă control'a bisericiei autonome
si o controla admnitória a regimului consti-
tionalu

Atât la întrebarea despre folosul senatelor acestoră insă cătă și mai cu seamă la aceea întrebare, că cum au să se pără acei indivizi cără membri ai senatelor scolare suntu chiamati, a lucră, incătu li este iertată după lege, pentru apărarea scolelor noastre confesionali, aru dă unu respunsu instructivu — afara de altele — publicarea în limbă română a tuturor acelora §§-i din lege, prin care se ștăresc și se desfașoară agențele și îndatoririle senatului scolaru districtual.

Accea nu potu sa o discu, ca döra legile ce se creeza acum'a nu s'arü publica in töte limbile patriei, cäci acest'a se observa chiaru si sub absolutismu, — dara nu potu afirmä nici contrariulu, cäci nu sciu adeverat'a stare a lucrului. Atât'a sciu insa, ca pre aici nici decum nu amu putut capata legea amintita *nici in traducere autentica nici neautentica*. Aru si o dorinția a mai multor'a, ba credu ca comuna, că sa se publice acest'a lege si in diuariele nostre romanesci.*.) Ba pöte ca aru fi bine, că déca nu se intereséza alti barbati apti si competenti pentru traducerea si publicarea ei, consistoriulu nostru sa manoperezze, că sa iësa la lumina acest'a lege si in traducere autentica româna, déca nu cum-va s'arü astă de consultu edare ei chiaru in forma de brosiura, că sia-care preotu si invelitoriu, ba sia-care doritoriu sa si-o pöta procurä, cäci numai sciendu si cunoscendu bine drepturile si indatoririle, seu sfer'a de activitate, ce-i compete dupa lege senatului scolasticu districtuale, se voru sci orienta si voru sci lucrä cu siguritate membrui acestui'a, si numai atunci voru sci si diseritele organe ale bisericii nostre, — cari au se conduca scôelele nostre confessiunali, — cändu ? prin ce mijloce ? in ce feliu de moduri si casuri are dreptu sa-si intinda senatulu scolasticu influinti'a si puterea sea dupa legea acest'a asupra scôreloru nostre confessiunali, si numai asiä, avendu pre lângä cunoscinti'a autonomiei bisericiei si cunoscinti'a acestei legi, voru sci a se orienta si in casuri speciali, fära de a orbecä.

T. V. G h e a j 'a.

Alegerea corporiloru reprezentative dupa statutul provizoriu se dice ca e in cursu, va se dica sa inceputu executarea loru facendu unele jurisdicțiuni cele de lipsa pentru exceptuirea alegerei. Unu edictu comitalu indrumăza pre siefii jurisdicțiuniloru in privintia acestea cu următoarele :

1. Alegerile acestea sa se facă conformu §.
9 alu instrucțiunei incătu e cu putinția sub con-
dueere propria. Excepționalmente se poate pune pen-
tru un'a seu altă comună unu substitutu cerendu
acăstă urgentă lucrului, ceea ce admite același §.
— Se intielege de sine ca despre unu atare casu
trebuie inscripțiatu mai infăiu comitele și trebuie
acceptatul consumtimentul seu.

2. Publicatiunea terminului și a locului de alegere prescrisa în § 10 din instrucțiune să se facă forte temporiu și în fiecare tineret, ierà certificatele alegatorilor să se transmită după ce voru fi înscrise conformu adeverului și adresate sigurn.

3. §. 12. alu instructiunei sa nu-lu intieléga intr'acolo, ca fia-care alegatoriu trebuie sa-si scrie tiedul'a de alegere insusi inaintea comisiuniei, ci alegatorii potu aduce tieduli scrise seu amplificate chiar pre cale mechanica spre a le pune in urna, de óre-ce § acest'a eschide numai votarea verbale cu scopu de a se dá alegatoriloru ocasiune inainte de predarea tieduliloru, spre a si le perfectiuná, incatá cere sensulu acestui §.

4. De óre-ce la o a dœu'a alegere, care aru si de lipsa a se face dupa §. 13. in vre-unu locu,

trebuie sa se procedă tot mai după modulu prescris pentru alegerea dintei, rezultă de aici :

a) Că terminul la această a două alegere ierarhici să se facă cunoscut din timp alegatorilor conform §. 10. din instrucțiune ;

b) Cá fiecare alegatoriu sa se avizeze iéra-si prin un alt certificatu despre acést'a.

Înătu se pôte face acëst'a indată pre locu
dintr'o dî pâna in ceealalta séu trebuie a se ad-
mite unu restempu mai indelungatu, se pôte lasá
numai in buna chibzuire a presiedintelui respec-
tivu de alegere, care si dealt'mintrea este respon-
ditoriu pentru urmarea acurata a instructiunei in
tota intregimea ei.

5. Pâna cându corporile reprezentative cele
noue nu-si voru fi statorit regulamentulu de afac-
ceri in intielesulu §. 20. alu statutului si pâna nu
se va intari acésta trebuie sa se tienă in privința
competintiei de a aduce decizioni comunitâtile , ce
au a se alege de nou, de analogia §§. 10 si 16 din
statulu, de óre ce in statutu lipsesc o decisiune
mai speciale despre acésta si competint'a la decisiuni
preste totu trebuie a fi conditionata de pre-
sint'a majoritatiei membrilor.

De aceea urmăza, ca în sensulu §. 16. din instructiune se jura în diu'a a opt'a după alegere toti cei alesi în regula, în contr'a căroră nu s'a facut în restimpulu acesta nice unu protestu, urmăza inse mai departe, că în casulu neprevadiutu, cându cei alesi, contr'a căroru nu suntu proteste nu intrecoi nici cu unulu preste jumatarea numerului deplinu alu comunitătiei, adeca cându se află proteste în contr'a unei jumetăti depline dintre toti cei alesi, ceealalta jumataate de alesi fără proteste nefiindu competenți a decide, nu potu alege nice preoratorulu nice decide asupr'a protestelor incuse.

In atare casu neprevedantu potu remané si cei alesi fără proteste nejurati, spre a se crutiă speciale unei călătorii deosebite a președintelui de alegeri, dar trebuie referat comitetului despre acesta cu deamenunțul să conformu actelor și așteptat ordinile densului.

6. Mai departe în sensul §. 16 alu instrucțiunei și a §. 7. alu statutului oratorulu se alege prin comunitatea cea nouă îndată după depunerea jura-mentului incât se află o parte jurata aptă spre decisiuni și sub presidialu presedintelui de alegeri incât pentru antisele comunale actualu , alegerea inse se face de totu liberu adeca fără vre-o candidatiune. Deci se intielege de sine ca și la alegerea acesta , ce privesce numerulu voturilor recerutu pentru validitatea ei și ce privesce pro-cederea, déca la alegerea dintâi nu se ajunge ma-joritate după darea tuturor voturilor — trebuie procesu după analogia §. 13. alu instrucțiunei.

Dorece inse se poate intempla ca oratorul sa nu se aleaga din sirul membrilor celor noi ai comunitatii, ci din sirul alegatorilor, oratorul nu se poate lua in consideratiune la alegerea comunitatii, ci de membrii ai comunitatii se pot alege numai cati hotaresc numerul.

Déca in urma s'ară impotrenă comunitatea ale-gându-se din mediuloculu ei oratorul și mai tar-diu și diregatorii comunali, atunci trebuie intregita din casu in casu dupa ordinatiunea aliniei a două a §. 7. din statutu ; spre acestu sfarsit u se poate petrece in protocolul alegerii coisemnarea acelor 10% preste sum'a alesilor prescrisa de §. 14. alu insructiunie si fiinduca aceste 10% căte odata nu suntu de ajunsu pentru scopulu aratatu, la luarea protocolul insemnarea celor ce au capatatu inca voturi peste sum'a implinita a alesilor sa nu se faca numai pâna la 10%, ci sa se insemnze atât'a, incât sa se poate intregi comunitatea din acesti insemnati pentru resvera in numerulu sush aratatu

cându s'aru alege mai târziu oratorulu sf toti ofici-
ali comunali din membrii ei.

7. Indata ce s'a alesu oratorul si s'a jurnal, comunitatea cea noua se privesee de constituita si 'si incepe functiunea.

Pâna în tempul acelă și după analogia § 25 din instrucțiune se intielege de sine, că raman comunitățile de pâna acum în funcțiune.

Din acelu tempu însă comunitățile cele vechi

se priveseu fără amenare că dissolute, și presedintele respectiv de alegeri are se îngrijeșca, că să se predea cătu mai curându oficiul respectiv și actele de către oratorulu celu vechiu oratorului ce-l nou și sa se ia și despre acesta unu protocol regulat.

8. Președintele alegerilor determină comunităției celei nouă constituuta în modulu acestău unu terminu potrivit, dără cătu se pote de securu spre deciderea definitiva asupr'a futuroru protestelor (§ 17 alu instructiunei — § 22 alu statutului) în contra actelor de alegere singuratice incurse cumva în terminulu legalu, și completează după decidera acestău și pre basea rezultatului acelei comunitatea în sensulu celor aratare pâna aici, ieră după aceea tramite unu raportu conformu actelor despre actulu întregu alu alegerei și alu constiturei la oficiulu scaunulu și acestău-lu tramite mai departe comitelui.

9. Si afara de acest'a si in totu casulu sa se tramita comitelui in 1 Octomvre a. c. unu raportu detaiatu despre starea momentana a alegerilor din scaunulu intregu.

19. In fine siefii jurisdictiunilor au de a
ingrigi cu strictetia, că lôte oficiolatele orașienești
și comunali, cari funcțiunează în prezent, despre a
căroru alegere nouă deocamdată nu se poate disputa
înca nimică, să-si continue serviciul prezent
necondiționat și pre lângă tota responsabilitatea
și după constituirea comunităților și chiaru și a
acei a dintre ei, cari se alegă potrivit și de membri
ai comunităției, și acești a să-si continue serviciul
în sensul § 25 din instrucțiune și până la ter-
minul denumitul în acelu § necondiționat și pre
lângă tota responderea.

Dela acesta se poate face exceptiune numai, deca careva din oficialii locali va fi alese oratorul de catre comunitatea cea noua. In casulu acesta respectivului trebuie sa primeasca servitiul celu nou si loculu seu in oficiulatul orasianu sau comunulu sa se ocupe intraceea pre scurtu tempu de siefului jurisdicitionui ca substitutu.

In adunarea districtuala a Brasovului tineră în 2 Septembrie sub presidenția domnului jude superior Georg Dück a fostu legea despre numerarea poporului celu dintei objectu de desbatere. Articulata de lege precum și ordinationile ministeriale în privința seastre se astreaz în hîrtie.

în privința acesta se cetește în limbă ungureșca. Conformu sensului legei se decide a se formă 39 de grupe pentru orașiu, iera pentru comune sa se formeze grupele corespundetore dupa cercurile de inspectiune. La comitetulu pentru enumerarea poporului se alege de presiedinte dlu senatoru Friedrich Schnell, iera de vice-presiedinte dlu oratoru de comunicatiune Franciscu de Greissing. Alu doilea obiectulu formeză publicatiunea legei despre reerintiele pausialeloru la manipulatiunea vamale. Cetindu-se și dejă acést'a în limbă ungurăescă, unii membrui facu propunere, ca sa se céra dela ministeriu și traduceri în limbile usuate ale patriei, deoarece multi nu intielega. Presiedintele respunde, ca magistratulu a facutu acést'a, inse ministeriulu a respunsu, ca nu se afla în posetiune, de a satisface cererei magistratului și a tramsu totudeodata inca alte diece exemplare în limbă ungurăescă. În privința obiectului alu patrulea de desbatere adecă alu alegerei consiliariului scolariu pentru districtului Brasiovului decide majoritatea, ca fiindu ca în totu orașiu și districtulu nu se afla nice o scola comunale fără numai sonfessionale și fiindu ca asupra scóelor confissionale consiliarulu de scola districtualu in sensulu art. de lege 38 din 1868 nu are nice o influența, sa se amâne cestiunea acést'a. Dupa acést'a se regulează restituirea adaosului ce se facuse la leaf'a unui penitenciariu și în urma dupa departare a deputatiloru unguri și români se decide pensionarea a duoru amplioati dela cas'a naționale sassáce.

separante, una bobina electromotriz, una lámpa, celdas de batería, cuadros de control, etc.

Adunarea generală a Asociației naționale pentru cultură poporului român din Aradu.

(Tinută în 1 Sept. nou 1869.)

Obiectele și manufacturile daruite de către domnele române pentru sortituri loteriei filantropice a fostu asediate căteva dile mai înainte la expoziție în localitățile Asociației. Cu această ocazie unele pre stimate domnișoare primăvara asupra-si frumosă missiune de a vinde pre la masutie în giorul lucrurilor espuse diferite obiecte de galanterie cumpărate spre scopul acesta de către direcția Asociației. Prin acestă a incursu în casă Asociației preste 200 fl. v. a. de ore ce fra-care șose, imbiat cu ună cu alta de către frumosale venditori cumpă bucurosu și platea bine.

Unu numeru mare de șoșeti sosi în preseră a adunării, numai din comitatul Biharei și alu Zărandului a venit sōrte putieni. Din Banat inca au fostu unii domni. Ilustr. DD. Antoniu și Dr. Alessandru Mocioni inca luara parte.

In adunarea siedintei prime luându-se la cunoștință că presedintele Asociației Présântia Sea P. Episcopu Procopiu I v a c i o v i c i u precum și dlu vice-presedinte primu I. S i o r b a n u suntu impedeclati de a participa la adunare, se alese sub presidiulu interimisticu alu Ilustr. S. D. Ant. Mocioni pentru restempulu celor trei ani: de presied. ierasi Présântia Sea P. Eppu I v a c i o v i c i u , de vice-pres. I. dlu vice-comite si ablegatu dietalui Sigismundu Popoviciu, de vice-pres. II. dlu adv. Const. Radulescu din Lugosiu, de notariu I dlu I. Goldisius, de II dlu Vincent. Grozescu.

Dupa acestea dlu I. Popoviciu Desseanu printre cuvintare elocinta multiam pre sti. domne daruitore.

In urmă acestei se deschide de către pre sedinte adunarea, ale cărei pertractări se voru ve de din protocoolele, ce se voru publică.

Dupa prândiu dsior'a Const. Duncă care inca era prezentă tienu unu discursu literariu despre cultură femeilor române.

In sér'a dilei prime a fostu unu balu sōrte stralucit. In ora repausului pre la mediul nop tiei s'a facutu sortitura filantropica. Cele două sorti cu obiectele cele de sub nrri 1 si 2 adeca servitiulu de argintu și obligatiunea de 100 fl. se da cu socotēl'a ca se afla intre castigurile ce se vinu pre partea Romaniei (intre sortile tramise dloru Rossetti și Florescu).

Protocolul.

Siedintie a XIV.

Tinute din partea direcției Asociației naționale pentru cultură poporului român, Aradu in 31 Augustu 1869.

de fatia au fostu:

Presedinte: Ioane P. Desseanu directoriu secundariu substitutu.

Membri: Emanuil Missiciu perceptoriu, Lazaru Ionescu fiscalu, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, Dr. Atanasiu Siandoru și Demetru Bonciu; notariu, Petru Petroviciu.

(Urmare și fine din nr. 67.)

118. Presedintele directoriu secund. presinta unu estrasu substerutu prin colectantele Versietiului dlu Protopopu Ioane Popoviciu despre membrii restantieri din aceea-si colectura, prelunga sumă incasata dela densii de 29 fl. v. a. cu acea ob servare: cumca numitulu dnu colectantu a fostu asternutu și 8. dechiarationi despre ofertulu renoit prin unii membrii de acolo, care dechiarationi ne fiindu proovedute cu subscrizerile conforme instructi unei, le au restituutu dlu colectante spre intregire. —

Determinat. Se ie la cunoștință, fiindu se administră sumă de 20 fl. v. a. incasati dela membrii restantieri la perceptoriu care va avea a estradă evitele pre partea solvitorilor membri. Totodata d. colectante și protopopu alu Versietiului Ioane Popoviciu este postită a trimită cătu mai cu rendu dechiarationile membrilor respectivi, întregite de ună formalitate prescrisa.

119. In urmarea concursului publicatu pentru stipendiele Asociației, tenerulu absolutu gimnasiștu de 4. clase Justinu Varg'a din Nadabu, care

cu suplica prooveduta cu documintele recerute roga a i se incuvintă unu din stipendiele impartinde.

Determinat. Suplică acăstă se estradă notariatului pentru înregistrare în consemnatunăa stipendistilor recuranti.

120. Notariulu direcției Petru Petroviciu face aretare despre cursulu elaborării și compărării nouă a protocolului de manipulare, pentru cărora incheierea și instruire alfabetica având lipsă neincunguravera de ajutorii scripturistici și roga a se asemna pre partea a loru doi scriitori unu diurnu de unu fl. pre di, adeca pentru diece dile pâna inclusiv 1 Septembre sum'a de 20 fl.

Determinat. Recunoscuta fiindu lips'a neevitabile a ajutorului scripturisticu, sum'a onorariului pre partea a loru doi scriitori — de 20 fl. v. a. se asemna la perceptoratul Asociației conform §. 47. alu regulamentului casei.

121. Din partea comisiunăi emise pentru aranjarea petrecerii de saltu (balu) tienende in dia'a prima a adunării generale se face cunoscutu cumca spre scopulu acesta s'a luat sal'a in otelul la „crucea alba“ ce se va proovede cu luminarea și poleirea padimentului, pentru 120 fl. iera band'a musicală cu 55 fl.

Determinat. Se ie la cunoștință, si se va asemna sum'a tuturor speselor obveninde la timpul seu.

122. Comisiunăa emisa pentru aranjarea sortiturei filantropice face aretare cumca efectele donației din partea binevoitorilor dame spre scopulu sortiturei s'a pretinutu și clasificat ; dreptu aceea propune espoziția intr-o localitate acomodata unde se voru poté vedé din partea onoratului publicu.

Determinat. Espoziția obiectelor menite sortiturei filantropice amesuratul programului stabilitu se primesce și se dispune espunerea loru in localitatea de lectura a Asociației sub îngrijirea economatului.

123. Cu privire la insarcinările primite dela adunarea generală și pentru compunerea raportului generalu, despre activitatea direcției dio anulu acesta.

Determinat. Se insarcina notariulu direcției Petru Petroviciu a compune raportulu generalu in totă extensiunea și a-lu asterne aprobării direcționale in siedintăa ultima ce se va tienă mardi in 31 Aug. 1869.

De odata se insarcina toti membrii oficiali ai direcției și anume fiscalulu, perceptoriu, esatorulu, si economulu a pregăti raporturile loru particulari, si a le asterne direcției spre completarea raportului generalu mai susu spusu, pâna sămbăta in 28. I. c.

124. Notariulu direcției Petru Petroviciu prezinta insinuatiunea de disertatiune din partea duii advocatu Emericu B. Stănescu ce voiesce a-o produce d-sea la Adunarea generală a Asociației noastre sub titlu de „Réforme privitor la vieti a Asociației“, cu acea rogare, ca acesta tema de disertatiune sa se induca in programulu adunării generale.

Determinat. Deoarece vieti a Asociației noastre, se regula prin statutele ei, și asié reforme privitor la vieti a aceleia numai prin modificarea statutelor se potu ajunge conformu modului prescris in statute, prin motiuni de sine statutore ; dreptu aceea disertatiunei insinuate nu s'a potutu dă locu in programulu adunării generale.

125. Simtiendu-se lips'a crearei mai unei a 3 colecture pentru membrii Asociației de clas'a agronomilor din Aradu, din partea presedintelui directoru secundariu se face proponere a se denumi de colectante dlu Nicolau Pecurariu proprietariu și jude campestru de aici, carele este cunoscutu cu referintele membrilor de acesta categoria.

Determinat. Propunerea acăstă din punctu de vedere alu necessitatii se primesce, si se denumește dlu Nicolau Pecurariu de colectante alu Asociației, fiindu a se incunosciintă despre acăstă in estrasu protocolariu.

126. Notariulu direcției in nesu cu alegerea membrilor din siedintăa precedinte presinta mai trei dechiarationi aflate in raportulu colectantelor din Oradea-mare despre ofertulu renoit prin membrii de acolo, si anume: a) Dlu Protopopu Simeonu Bic'a, cu 5 fl. v. a. b) Dlu advocatu Iosifu Romanu, cu 5 fl. v. a. c) Dlu Protopopu Gavriliu Rednicu cu 2 fl. v. a. la ani ; toti pre anii 186% 187% 187%.

Pre basea dechiaratiunilor produse de direcțione după procedură usata pre respectivii domni și dechiră de membri reali ai Asociației, fiindu a se induce in protocolu evidentialu, si la cerea loru a li se estradă diplomele indatinate.

127. Pentru autenticarea protocolului acestei siedintie.

Determinat. Se desige terminala pre joi in 26 Aug. 1869, la 6 ore după amedi.

Protocolul acestei siedintie in presența co-membrilor Ioane P. Desseanu, Mironu Romanu, Lazaru Ionescu, Emanuil Missiciu, Demetru Bonciu, Ioane Rosiu și notariu Petru Petroviciu cindu-se s'a autenticat.

Direcția Asociației naționale pentru cultură poporului român.

Ioane Petroviciu Desseanu m. p.

directoriu secundariu subst.

Petru Petroviciu, m. p.
„Albin'a.“ notariu.

Romania.

Caleatori'a M. S. Domnului.

M. S. sosindu la Giurgiu, la 6 ore si jumătate sér'a, a fostu, primitu la gara de către pri-mariul acestui orasii si o multime numerosă de populatiune. Aplausele neintrerupte și imbulzela acelor'a faceau difioile percurarea stradei de către M. S. De aci M. S. sunđu-se in trasur'a, ce era preparata si urmatu de unu plutonu de dorobanti, impreuna cu suita M. S. si alti notabili ai orasului, a pornit la portul din marginea orasului, trecendu prin piția centrală. Aici o alta multime de populatiune lu acceptă, intempiindu-lu cu strigate de ur'a si unu entuziasmu indiscripibile. La portu garda de onore si muzică s'a suiu pre vaporulu „Romani'a“, care a condusu pre Maria S. pâna la Smardă, unde vaporulu „Stefanu-Celu-Mare“ i-lu acceptă. Ací primindu visit'a locotenentului guvernatoru din Rosciueu, care salută pre Maria Sea si ii exprimă omagiale sele, Maria S. a trecutu pre vaporulu „Stefanu-celu-Mare“, por-nindu in susulu Dunarei. (Monitoriu.)

Varietăți.

* In 14 Sept. n. aduse „Mr. Zig“ scirea ea Maj Sea Imperatulu și Regale Austro-Ungariei a destinu pre Princele Romaniei cu crucea cea mare a ordinului leopoldinu. Princele a plecat la Elveția.

** Princele Romaniei Carolu a sositu inca de ieri (Sâmbăta 11 Sept. n.) in Vien'a si a descalecatu la otelul „archiducele Carolu.“ In suită sea se astă ministrul de justiția d. Boerescu, ministrul de resbelu colonelu d. Manu, mafisialul de curte d. Filipescu si adjutan-te majorulu Greceanu si majorulu Schin'a. Ieri la amidi la 12½ ore princele a fostu condusu de către contele majorulu Uexküll din otelu in equipajiu de curte, si a fostu primitu de Maj. S. Imperatulu in castelulu de curte c. r. La 5 ore după amidi s'a datu in onorea ospelui unu prândiu de curte, la care a fostu invitati afara de suită principelui, agentele Romaniei la cortea din Vien'a dlu Stege, solulu Prussia si baronulu d. Werthe si solulu italiano contele Pepoli, cancelariul imperialu contele Beust, presedinte ministerialu Taaffe, ministrul de resbelu alu imperiului FML baronulu Kuhn, solulu c. r. contele Chotek, principele Hohenlohe, contele Grünne, contele Creney ille, contele Helle, contele Bellegarde, contele Traunu, consiliariul imperialu d. Braun, colonelul Beck, majorulu d. Kriegshammer, majorulu contele Uexküll si din autorități militare streine, generalu majorulu Elice, locotenente colonelul Waller, majorulu Dering, majorulu Lamelt, si capitanulu Blundett.

N. Frbl.

** Dlu Franciscu Szilagyjostulu professoru si redactoru se occupa de presinte cu studiul istoriei Transilvaniai pâna secolul trecut (tempulu lui Horia) din archivulu ministerialu comunu de resbelu care a deunadi nu era deschisu nimic.

** (Dilevrescă din Romania după Monitoriu) Princele Domnitoru din România asupră reportul domnului ministru alu afacerilor straine, sub nr. 6413, a bine-voită a acordă domnului Basiliu Boerescu, ministru alu justiției, autorisatunăa de a purta crucea de mare comandore cu placă,

N. Frbl.

** Dlu Franciscu Szilagyjostulu professoru si redactoru se occupa de presinte cu studiul istoriei Transilvaniai pâna secolul trecut (tempulu lui Horia) din archivulu ministerialu comunu de resbelu care a deunadi nu era deschisu nimic.

** (Dilevrescă din Romania după Monitoriu) Princele Domnitoru din România asupră reportul domnului ministru alu afacerilor straine, sub nr. 6413, a bine-voită a acordă domnului Basiliu Boerescu, ministru alu justiției, autorisatunăa de a purta crucea de mare comandore cu placă,

ordinului Salvatoriulu, ce i s'a conferit de M. S. regele Elenilor.

Asupr'a raportului dui ministru alu afacerilor straine, sub nr. 6336, Mari'a Sea principale domnitoriu a bine-voitu a acordá domnului Georgiu Constantin Filipescu autorisatiunea de a portá crucea de clas'a II a ordinului Sánt'a-An'a si crucea de comandore cu placa a ordinului Salvatoriulu, conferite domniei sele, cca dintáiu de cătra M. S. Imperatorele Russiei si a dóu'a de cătra M. S. regale Elenilor.

D. Alessandru Manos, cavaleru alu ordinului regale alu Salvatoriului, fiindu numit consul general al Belgiei la Bucuresci.

L I S T ' A

despre numerii sortiurilor trasi la ocaziunea sortituri filantropice arangiate in folosul fondului Asociatiunei nationale in Aradu, pentru cultur'a poporului romanu, si esecutate, in óra de repausu a petrecerei de dantu tienuta la 1 Septembre nou 1869.

(Urmare din nr. tr.)

Numerulu		Descrierea castigului	Numele donatorului
Sortialui	Casti-trasu	Castigul	
3829	78	O parechia de papuci, brodariti din lana de berolinu, mf. pr.	Dsior'a Elen'a Boiasia din Caransebesiu.
3838	151	Unu aratatoriu pentru cărti de cetiu brodarit cu margele mf. pr.	Dsior'a Mari'a Mateeviciu, din Caransebesiu.
3883	107	Unu rolu de ace, brodarit din lana de berlinu, mf. pr.	Dn'a An'a Vasilieviciu din Caransebesiu.
3992	48	O parechia de papuci, cusuti cu flori de postavu mf. pr.	Dn'a Leontin'a Romanu nasc. Balomiri din Pest'a.
4123	108	Unu tienatoriu de manusi, lucratu in metasa si brodarit pre gasiru elbu, mf. pr.	Dn'a Vilhelmin'a Siorbanu nasc. Holmayer din Aradu.
4144	18	Unu pulpitu de scriere pentru dame decorat cu lamele de osu in taieturi.	Dn'a Livi'a Besanu nascuta Atanasieviciu din Oravita.
4255	127	O tasa de lampa cu ghirlanda de flori lucrata din lana de berolinu, mf. pr.	Dn'a Elen'a Dimitrieviciu din Caransebesiu.
4369	12	O perina de divanu brodarita ; mf. pr.	Dsior'a Eufrosin'a Andreeviciu din Caransebesiu.
4393	113	Unu atramentariu de porcelanu auritu.	Dn'a Paulin'a Romanu nasc. Covaciu din Oradea-mare.
4403	62	O curea de pusca, brodarita mf. pr.	Dn'a Radulescu din Lugosiu
4543	131	Unu tienatoriu de orologiu si inele de lemn poliatu si bronzu.	Dsior'a Mari'a Chirilescu din Chitighazu.
4545	52	O parechia de papuci lucrati in brodaria mf. pr.	Dsior'a Mari'a Romanu din Aradu.
4546	90	O capitia comoda, indrita din lana de berlinu, cu ciucurelui din fire de argintu mf. pr.	Dn'a Solomi'a Banoviciu din Caransebesiu.
4552	4	Unu covoru lucratu in brodaria cu reprezentatia Minervei, mf. pr.	Dn'a Ermin'a Popovicin Deseanu nasc. Ratiu din Arado.
4567	22	Unu mesariu de lana in colori nationali, trasu cu fire de argintu, mf. pr.	Dn'a mari'a Popoviciu din Sioimosiu.
4593	30	O villa lucrata in icôna brodarita, mf. pr.	Dsior'a Aurelia de Ratiu din Lipova.
4741	46	O corsa decorata cu fructe imitate si umplute cu parfumerii.	Dn'a Emilia Halicu nascuta Sierbau din Buteni.
4787	101	Unu portmonais, brodatu cu margele, mf. pr.	Dsior'a Mari'a Chirilescu din Chitighazu.
4796	27	Unu scaunu de tabara, lucru brodarit mf. pr.	Dsior'a Iuli'a Ratiu din Aradu.
4868	96	O parechia de papuci, brodariti mf. pr.	Dn'a Elisabet'a Peti'a din Caransebesiu.
4892	87	Unu anelu pentru servietu, brodarit cu janiila pre moire albu, mf. pr.	Dsior'a Natalia Bogdanu din St.-Nicolau-Mare.
4907	95	O caciula comota, de lana cu fire de bronzu si argintu, cu ciucurelui din fire de auru, mf. pr.	Dsior'a Elen'a Horsia din Aradu.
5059	16	Unu covoru lucrato in brodaria mf. pr.	Dsior'a Mari'a de Ratiu din Lipova.
5365	56	O pareche de papuci de casa, lucrati in brodaria mf. pr.	Dsior'a An'a Petril'a din Macia.
5378	152	Un'a blana de foteulu mf. pr.	Dsior'a Hermin'a Deresce, din Aradu.
5416	154	Unu aterragiu de orologiu, mf. pr.	Dn'a Ecaterin'a Bon'a, din Caransebesiu.
5427	80	O caciula comota brodarita din lana de berolina, cu ciucurelui din fire de argintu, mf. pr.	Dsior'a Mari'a Poinariu, din Oradea-mare.
5445	65	Doue olcele de porcelanu rosu auritu, pentru flori.	Dn'a Julian'a Miclea din Cacova.
5504	41	O centia de masa cu acoperisiu, lucratu in brodaria mf. pr.	Dsior'a Julian'a popoviciu din Aradu.
5605	128	Unu atramentariu si pravariu de iéga in postamentu de lemn bronzato.	Dsior'a Elen'a Iliviciu din Chitighazu.
5764	77	O caciula comota indrita din lana de berolinu cu fire si ciucurelui de auru, mf. pr.	Dsior'a Ros'a Fasia, din Oradea-Mare.
5799	91	O pareche de papuci brodariti, din lana de berlinu, mf. pr.	Dsior'a Aurelia Neagu din Caransebesiu.

(Va urma.)

(7-3) Concursu.

La scol'a gr. or. din comun'a Pianu de susu protopresbiteratulu Sebesiului devenindu statuniile de invetiatorii vacante se scrie concursu si adeca pentru :

a) Unu invetiatoriu la clas'a I, cu lesa anuale de 120 fl. v. a. 20 xr. didactru de fia-care scolaru si 2 stângini de lemn.

b) Unu invetiatoriu la clas'a II, cu salariu la anu de 200 fl. v. a. 50 xr. didactru de totu scolaru, 2 stângini de lemn si quartiru naturalu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din mentiunate statuni au sa-si asterna cererile si documentele : ca au absolvatu IV clase gimnasiale, cursulu pedagogicu seu clericale, au purtare morală si politica buna si ca seiu cantările bisericesci, subsemnatei inspectiuni scolare tractuale pâna la 28 Sept. 1869 cal. vechiu.

Inspectiunea scolară gr. or., Sebesiu 26 Aug. 1869.

pentru comitetul parochiale

I. Tipciu,
Protop.

(6-3) Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori, la scol'a confessionale gr. or. din Abrudu, si Abrudatu, se deschide concursu.

Emolumentele suntu :

a) la scol'a gr. or. din Abrudu, cu salariu anualu de 200 fl. v. a. quartiru, si lemn de incalditu,

b) la scol'a din Abrudu-satu, salariu annualu de 200 fl. v. a. chartiru, si lemn de incalditu.

Concurrentii au de a-si substerne petitionile la subscribul Inspectoratului scolar, celu multu pâna la 15 Septembre a. c. proovediute cu testimonii ca au absolvatu clase gimnasiale, (câte ? R) cursulu pedagogicu, ori clericaliu, are deplina cunoștinția a cântului bisericescu si moralitate nepatasta.

Dela Inspectoratului scolaru gr. or. alu Zlatnei de josu.

Ioanne Gallu,
Protopopu.

(7-3) Concursu.

La scol'a gr. or. din comun'a Heri'a tractulu Muresiului in comitetulu Aiudului, cerculu Szt Benedictu se deschide concursu pentru o statuie de unu invetiatoriu cu salariu anualu de 150 fl. v. a. quartiru liberu si gradina.

Doritorii de a ocupá aceasta statuie au a-si ramite pâna la 20 Septembre a. c. petitionile timbrate si proovediute cu documentele necesarie, precum atestatul de botez, atestatul ca au absolvatu celu putinu gimnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu, la subscribul eforia scolare.

Heri'a, 17 Augustu 1869.

Eforia scolei gr. or. din Heri'a.

Ioanu Bogorinu,

maiestrul oismariu se recomanda prin acest'a on. publicu, ca unul carle primesce totu felul de insarcinari ce cadu in sfer'a acestei meserii, constea acelea din lucru tomitu seu din lucru gal'a. Intempiare ce au avutu pâna acum lu incurajieza a-si oferă servitile si unui on. publicu mai mare. Lucratorii a sea se afla in Sabiu, strad'a Turului. Nr. 1075.

(5-3)

Burs'a de Vien'a.

Din 3/15 Septembre 1869.

Metalicele 5%	59	70	Act. de creditu	255	50
Imprumut. nat. 5%	68	65	Argintulu	120	75
Actiile de banca	723		Gabilanu	5	90